

“Het gevoel van acuut gevaar en onveiligheid is zo erg dat ik me afsluit voor alles wat er om me heen gebeurt.”

Het meisje dat niemand wilde

TAMARA EL-MOHASEL

Het meisje dat niemand wilde

Copyright © Tamara El-Mohasel, 2025

Ghostwriting: Theo Veldhuis | Triple Boeken

Omslagontwerp en binnenwerk: Glenn van der Mull | Vrij Zijn

Druk: Wilco B.V.

Eerste druk (oplage 1.000)

Uitgave: Vrij Zijn, Industriestraat 2, 7122 AP Aalten, Nederland

www.vrijzijn.nl

info@vrijzijn.nl

ISBN 978-90-74397-02-5

NUR 402, trefwoord: waargebeurde verhalen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Om de privacy van betrokkenen te garanderen, zijn de meeste namen in dit boek gefingeerd.

Miracle Child

*I shouldn't be alive
My future was six feet under
One foot in the grave
No hope to be saved
I shouldn't be alive
But I'm a miracle child*

- BRANDON LAKE -

Proloog

‘Tamara, wakker worden, we moeten gaan! Nu!’ Slaapdronken probeer ik te begrijpen wat er aan de hand is, maar er is geen tijd om even rustig bij te komen. Ik word uit bed gesleurd, krijg wat kleren om aan te trekken en vijf minuten later zitten we met zijn vieren in een taxi en rijden razendsnel door het duister. Achter in de taxi zit ik tussen mijn tienjarige zus en een hoogzwangere vrouw die ik helemaal niet ken. Wie is zij? Pas uren later kom ik erachter dat dit de nieuwe vrouw van mijn vader is. Ik herinner me niet dat ik haar ooit heb gezien. Mijn vader zit voorin en kijkt nerveus om zich heen. Ik begrijp er niets van. Waarom scheuren we midden in de nacht door Amman? Mijn zus is net zo verbijsterd als ik en kijkt wezenloos voor zich uit. De angst die op dat moment door me heen gaat, herinner ik me als de dag van gisteren. Een allesoverheersende paniek die tot diep in mijn wezen doordringt en die ik jarenlang met me mee zal dragen. Het is zo’n heftige angst dat ik het gevoel heb dat ik zal stikken. Ik heb nog nooit zoiets beangstigends meegemaakt; ik word overweldigd door zo’n heftige paniek dat ik denk dat ik het niet zal overleven. Het gevoel van acuut gevaar en onveiligheid is zo erg dat ik me intern afsluit voor alles wat er om me heen gebeurt. Die angst zou me niet meer loslaten.

1

Ongewenst

Mijn wiegje stond in het Noord-Afrikaanse Libië, een voormalige kolonie van Italië en Groot-Brittannië. We woonden er wel, maar waren geen Libische staatsburgers. Mijn ouders hadden elkaar leren kennen in Jordanië, het land waar zij zijn opgegroeid. Op een dag ging mijn vader naar zijn moeder en vroeg haar een vrouw voor hem te zoeken. Hij vond dat het tijd werd dat hij zou trouwen en een gezin zou stichten. Het was haar taak om een geschikte partner voor hem te vinden. Een broer van mijn vader had een eigen bedrijf waar een vrouw als zijn secretaresse werkte. Zijn oma kwam er achter dat deze vrouw nog niet getrouwd was. Het leek haar een goed idee om te kijken of er een overeenkomst kon worden gesloten. Er werd contact gelegd met de moeder van de secretaresse - mijn oma - en zo ging het huwelijksballetje rollen. Mijn oma zorgde ervoor dat mijn moeder werd voorgesteld aan mijn vader en in 1972 werden ze aan elkaar uitgehuwelijkt. Van verliefdheid en een verkeringstijd was geen sprake. Mijn vader had een vrouw nodig, mijn moeder werd uitgekozen en dat was dat. Mijn moeder vond het fijn dat ze kon trouwen. Ze wilde heel graag make-up dragen, maar mocht dat niet van haar vader. Pas als ze getrouwd was, had hij gezegd. Natuurlijk is het de bedoeling in onze cultuur dat als twee mensen aan elkaar worden uitgehuwelijkt ze elkaar leren liefhebben. Helaas bleek dit voor mijn

ouders niet zo te werken. Er was geen liefde tussen hen. Ze vonden elkaar zelfs niet aardig.

In 1973 vertrokken mijn ouders naar Libië, waar mijn vader als docent ging werken. Een jaar later werd mijn zus geboren. Hoewel mijn ouders het niet zo goed met elkaar konden vinden, waren ze blij met de komst van hun eerste dochter. Tenslotte was het krijgen van kinderen een van de belangrijkste doelen van een islamitisch huwelijk. Na de kraamtijd ging mijn moeder weer aan het werk als directiesecretaresse en persoonlijk assistente bij een oliemaatschappij. Een bestaan als thuiszittende moeder en echtgenote was niet aan haar besteed. Hoewel mijn zus vreugde bracht in het leven van mijn ouders betekende dit niet dat hun relatie beter werd. Er kwam steeds meer onenigheid, al was het maar omdat mijn moeder een toegewijde moslima probeerde te zijn, terwijl mijn vader niet overtuigd was dat de islam voor hem de juiste weg was. Hij noemde zich moslim, maar hij neigde naar atheïsme. Zelf zegt hij dat hij vooral op zoek was naar de waarheid.

Een huwelijk binnen de islamitische traditie is een daad van aanbidding aan Allah. Zowel de man als de vrouw hebben de verantwoordelijkheid om een huwelijk te laten slagen. Een vrouw mag geen echtscheiding aanvragen zonder geldige reden. Toch wilde mijn moeder scheiden. Ze was het zat om slecht behandeld en geslagen te worden door mijn vader. Hij vond op zijn beurt dat zijn vrouw niet goed voor mijn zus zorgde en dat was een geldige reden om te gaan scheiden. Mijn vader zou de echtscheiding aanvragen.

In het voorjaar van 1977 bleek dat mijn moeder zwanger was van mij. Dat stuurde hun plannen volledig in de war. In plaats van blij te zijn met een nieuw kindje dat op komst was, bespraken mijn ouders hoe ze zo snel mogelijk van me af konden komen. Een moslim mocht natuurlijk geen abortus laten uitvoeren. Dat stond als een paal boven water. Maar het huwelijk van mijn ouders was mislukt. Ze stonden op het punt om te gaan scheiden. Een tweede kind was niet gewenst. ‘Ongewenst’. Het was een stempel dat vanaf het allereerste begin op mij werd gedrukt. Zonder me te kunnen verweren werd er over mij besloten dat ik er niet mocht zijn. Maar ik was er wel degelijk. Ik werd door de Schepper geweven en kunstig gevormd in de schoot van mijn moeder. Er was maar één manier om dat wonderlijke proces te stoppen: mijn leven moest in de kiem worden gesmoord. Het was geen ideale situatie om een kind op de wereld te zetten. Het lijkt vooral mijn vader te zijn geweest die aanstuurde op de abortus. Hij had contact met een arts in Engeland en maakte een afspraak om mijn nog onvoltooide wezentje te laten verdwijnen. Ik zou de wereld nooit te zien krijgen en andersom leek de wereld ook nooit kennis met mij te zullen gaan maken.

Op 16 augustus 1977 landde een vliegtuig op Heathrow Airport met mijn ouders en mijn zus aan boord. Diep verborgen in de buik van mijn moeder maakte ook ik mijn opwachting in deze Europese metropool, in een wereld die wij niet of nauwelijks kenden. Het moet een indrukwekkende ervaring zijn geweest voor mijn familie. De atmosfeer was broeierig. Dat kwam niet alleen door de voor Engelse begrippen tamelijk hoge temperatuur, maar ook doordat er iets leek te zijn gebeurd dat voor

opwinding zorgde. Grote groepen mensen verzamelden zich rondom zuilen en etalages waarin voorpagina's van kranten werden getoond. Mensen huilden en troostten elkaar. Kennelijk was er iets gebeurd dat als een schokgolf door de stad ging. Het duurde niet lang voordat mijn ouders ontdekten dat de schok en het verdriet werden veroorzaakt door het onverwachte overlijden van de legendarische King of Rock-'n-roll, Elvis Presley. Hoe triest het ook was, mijn ouders hadden weinig boodschap aan dit voor de westerse wereld schokkende nieuws. De populaire zanger en filmster was in de Arabische wereld niet veel meer dan een decadente westerse artiest die het vermelden nauwelijks waard was. Mijn ouders hadden een missie: het aborteren van hun tweede kind.

Aangekomen in het ziekenhuis werd mijn moeder door een gynaecoloog onderzocht. Het was de bedoeling dat ze doorgestuurd werd naar een ruimte waar de abortus plaats zou vinden. Maar eerst moest worden vastgesteld of het vruchtje gezond was en jonger dan twaalf weken. Dat was de uiterste termijn waarop ik mocht worden weggehaald, tenzij er medische problemen aan het licht kwamen en de zwangerschap nog geen vierentwintig weken had geduurd. Tot grote schrik van mijn ouders constateerde de gynaecoloog dat ik zeven centimeter groot was en daarmee te ver ontwikkeld voor een abortus. Mijn ouders moesten Godzijdank onverrichter zake het ziekenhuis verlaten. Later leerde ik dat volgens islamitische geleerden een foetus pas een menselijke ziel krijgt na honderdtwintig dagen. In hun ogen werd er met mij als mens nog geen rekening gehouden. Desondanks was er een Schepper die mij in de baarmoeder had geplaatst. Kennelijk had

Hij mij op het oog. Want op wonderlijke wijze spaarde Hij mijn leven. Ook al wilden mijn ouders mij niet, God wilde mij wel.

Na een korte tijd in Londen te hebben doorgebracht, keerde ons gezin terug naar Tripoli, waar mijn vader zijn werk als leerkracht weer oppakte en mijn moeder haar functie bij de oliemaatschappij voortzette. Omdat mijn moeder zwanger was en toch haar kind ter wereld moest brengen, werd de scheiding voorlopig uitgesteld.

Op 14 februari 1978 werd ik geboren in een gezin dat mij eigenlijk niet wilde hebben. Misschien hadden mijn ouders op het moment van mijn geboorte wel gevoelens van liefde voor mij, maar de schade was al aangericht en die kon niet zomaar ongedaan worden gemaakt. Ook al beweerden de moslimgeleerden dat ik destijds nog geen ziel had, het ongewenst zijn had sporen getrokken in mijn ziel. Diep vanbinnen was ik gebrandmerkt met het stempel 'ongewenst'. Dit zou ik de eerste dertig jaar van mijn leven met me meedragen. Die afwijzing zat diepgeworteld in mijn identiteit.

Meteen na mijn geboorte werd, zoals gebruikelijk is bij moslims, de gebedsoproep *Adzaan* in mijn rechteroor gefluisterd. Imams leren dat de eerste woorden die een baby moet horen, moeten gaan over de grootheid van de Schepper en het doel waarvoor het kind is geschapen. Waarom ik Tamara werd genoemd is me niet helemaal duidelijk. Het is allesbehalve een gebruikelijke naam voor een moslimmeisje. Later begreep ik dat er eigenlijk een andere naam voor mij was bedacht, maar dat vriendinnen van mijn moeder mij officieel lieten registreren onder de naam Tamara, wat 'dadelpalm' betekent.

We woonden nog twee jaar in Tripoli. Natuurlijk heb ik daar geen herinneringen aan, ik weet dat ik alleen mijn zus had om mee te spelen en dat ik veel heb gehuild. Mijn moeder wist niet waarom, maar ik was nu eenmaal zo door Allah gemaakt, zei ze. Er was vooral chaos en ruzie in ons gezin. Iedereen leek altijd maar boos te zijn.

In 1980 waren mijn ouders helemaal klaar met elkaar en besloten ze alsnog te gaan scheiden. In afwachting van de papieren keerden mijn moeder, mijn zus en ik terug naar ons huis in Amman waar mijn opa en oma van moederskant ook woonden. Mijn moeder ging direct aan het werk als secretaresse op het internationale vliegveld van Amman. Ze kon ons er eigenlijk niet goed bij hebben, dus bracht ze ons op een dag naar mijn tante, de zus van mijn vader. Mijn moeder vond dat die tante wel voor ons kon zorgen, aangezien wij toch maar 'El-Mohasels' waren. Ze ging elke dag naar haar werk en leefde haar eigen leven.

Drie maanden na ons vertrek kwam mijn vader terug naar Jordanië. Hij wilde ons graag zien en voor ons zorgen. Dat mocht van mijn moeder, maar alleen als hij elke week zestig dinar (een flink bedrag in die tijd) betaalde. Dat deed hij. Hij haalde ons op bij onze tante en nam de meeste zorg op zich. Ik herinner me dat mijn vader ons naar school bracht, kookte en ons soms meenam naar een speeltuin. Ik zal een jaar of vier zijn geweest. In het weekend waren we vaak bij mijn moeder.

Van Amman herinner ik me vooral dat het er droog en heet was. De witte huizen hadden dikke muren en bijna geen ramen, zodat de zinderende hitte kon worden tegengehouden. Er was

overall stof en zand en we moesten altijd veel lopen om ergens te komen. Als we op school kwamen werd er eerst gecontroleerd of onze handen wel schoon waren. Als er vuil werd ontdekt kreeg je een klap op je hand. Ik herinner me niet dat ik vriendjes of vriendinnetjes had. Ik speelde met mijn zus en verder niet. Op foto's uit die tijd sta ik nooit met iemand anders op de foto dan met mijn zus.

Elke ochtend begonnen we de dag met *Fuhl*, een lekker stevig ontbijt van bonen, citroensap, olijfolie, chili en platbrood. Het was warm en vulde goed, zodat je er tot aan het middageten genoeg aan had. Thuis was het altijd hectisch, zeker als mijn vader en moeder er allebei waren. Dan was er ruzie en herrie. Het was heel normaal om klappen te krijgen en uit te delen. Ik vond dit zo normaal dat toen ik volwassen was en een relatie kreeg met een westerse man ik hem letterlijk vroeg waarom hij me niet sloeg.

Een van mijn duidelijkste herinneringen gaat terug naar de dag dat ik heel hard met mijn hoofd ergens tegenaan viel. Het deed ontzettend pijn en er kwam bloed uit. Terwijl ik huilend op de grond lag hoorde ik mijn ouders tegen elkaar schreeuwen en elkaar de schuld geven. Ondertussen lag ik daar maar en kwam er naar mijn gevoel niemand om voor mij te zorgen. Waarom maakten ze alleen maar ruzie en deden ze niets om mij te helpen? Ik hunkerde naar liefde en geborgenheid, maar had voortdurend het gevoel dat ik er niet toe deed en dat mijn vader en moeder er niet voor me waren. Als ik naar de foto's van toen kijk zie ik nergens plezier of geluk. Ik heb geen foto's van verjaardagen of feesten. Ondanks dat we een enorme familie hadden, herinner

ik me ook niet dat we ooit met de hele familie bij elkaar kwamen om iets te vieren. Ik herinner me alleen een foto waar een paar ooms van me op staan en één foto waar mijn ouders allebei lachend opstaan. Die foto is genomen in Londen op de dag dat ze mij wilden aborteren.

Zo groeide ik op in een gezin zonder structuur en veiligheid. We aten nooit aan tafel, maar pakten gewoon het bord dat ons werd voorgeschoteld en gingen door met waar we dan ook maar mee bezig waren. Dat mijn ouders intussen waren gescheiden wist ik helemaal niet. Er is geen moment geweest waarop ze mijn zus en mij verteld hebben dat ze niet meer van elkaar hielden en uit elkaar gingen. Dit is mede de reden dat ik op een dag iets meemaakte dat ik nooit zou vergeten.

Ik zal een jaar of vier zijn geweest toen ik mijn moeder al pratend naar huis hoorde komen. In mijn onschuld verstopte ik me in een kast in haar slaapkamer om haar te laten schrikken zodra ze binnen zou komen. Maar toen hoorde ik ineens een onbekende mannenstem. Terwijl ik in de kast zat lachten ze met elkaar en hoorde ik dat ze seks hadden (al wist ik toen natuurlijk helemaal niet wat dat was). Ik wist wel dat ik het eng vond en pas uit de kast durfde te komen toen ze allebei weer de deur uit waren. Ik heb er nooit met iemand over gepraat, maar tot de dag van vandaag kan ik het me nog haarscherp herinneren. Al was ik nog maar een klein meisje, diep vanbinnen wist ik dat wat er gebeurd was niet zo hoorde te zijn. Ik was er erg van in de war. Ik had een vader en een moeder, maar die woonden niet bij elkaar. En als ze toch samen in een ruimte waren vlogen ze elkaar in de haren. Nu was er ook nog een andere man met mijn moeder. Ik begreep

niet hoe dat allemaal in elkaar zat. Er werd ook steeds gelogen over van alles. Mijn moeder legde me uit dat dit prima was als je er vrede mee kon krijgen.

Ik voelde me altijd onveilig. Er was veel geruzie en er waren weinig liefdevolle momenten. Mijn ouders maakten vaak grapjes over me en lachten me dan uit. Mijn naam Tamara rijmt namelijk op een Arabisch woord voor 'dom'. Ook het woord voor ezelin lijkt op mijn naam, dus werd ik *Tamara Hamara Habla* genoemd: 'domme ezelt'. Nooit werd mijn naam liefdevol uitgesproken. Altijd was er een ondertoon van afwijzing. Het zette opnieuw een stempel op mijn identiteitsontwikkeling.

Wanneer mijn zus en ik samen speelden en zij moest huilen, dan was het altijd mijn schuld. Als ik beweerde dat dit niet zo was, dan was ik een leugenaar. Mijn zus was gewenst. Ik niet. Dit was de boodschap die ik voortdurend meekreeg. Dat maakt dat ik geen fijne herinneringen aan mijn kindertijd heb. Ook van mijn tijd op school in Amman herinner ik me alleen maar dat ik me er onveilig voelde. Ik was het gewend om uitgelachen en geslagen te worden. Om dat te voorkomen trok ik me terug en maakte geen contact met andere kinderen.

Rond mijn vijfde of zesde jaar werd ik me er steeds meer van bewust dat ik niet gewenst was. Als kind deed ik alles om de liefde van mijn ouders te voelen, maar kreeg altijd 'nee' te horen. Ik werd geslagen en mocht nooit iets. Ik werd achtergesteld bij mijn zus en voelde me daardoor minderwaardig. Mijn zus was altijd goed en ik was altijd slecht. Ik snapte alleen nooit waarom. Het was een patroon dat ik niet kon begrijpen, maar wel haarfijn

aanvoelde. Dit was mijn wereld. Vanaf het allereerste begin voelde ik dat ik een last was voor iedereen om me heen.

Mijn moeder probeerde zo goed mogelijk de islam te volgen en leerde mij dat ook. Binnen de islam bestaan allerlei gebruiken en rituelen. Sommigen hebben meer weg van bijgeloof. Wanneer je je schoenen uittrekt moet dat op een bepaalde manier gebeuren. En voordat je de auto start - of zomaar midden in een gesprek - wordt *insjallah* gezegd ('Als Allah het wil'). Ik ben ervan overtuigd dat dit voor veel moslims een oprechte manier is om hun geloof te beleven, maar ik nam het over zonder te begrijpen wat het betekende. Toch voelde ik me trots dat ik een moslima was, want dat was iets goeds.

Niet alleen mijn moeder leerde een andere partner kennen, ook mijn vader vond een nieuwe vrouw waar hij mee trouwde. Het vreemde is dat ik me van mijn stiefmoeder niets herinner tot de dag dat ik zes was en mijn leven helemaal op zijn kop zou komen te staan.

Ontvoerd

‘T amara, wakker worden, we moeten gaan! Nu!’ Slaap-dronken probeer ik te begrijpen wat er aan de hand is, maar er is geen tijd om even rustig bij te komen. Ik word uit bed gesleurd, krijg wat kleren om aan te trekken en vijf minuten later zitten we met zijn vieren in een taxi en rijden razendsnel door het duister. Achter in de taxi zit ik tussen mijn tienjarige zus en een hoogzwangere vrouw die ik helemaal niet ken. Wie is zij? Pas uren later kom ik erachter dat dit de nieuwe vrouw van mijn vader is. Ik herinner me niet dat ik haar ooit heb gezien. Mijn vader zit voorin en kijkt nerveus om zich heen. Ik begrijp er niets van. Waarom scheuren we midden in de nacht door Amman? Mijn zus is net zo verbijsterd als ik en kijkt wezenloos voor zich uit. De angst die op dat moment door me heen gaat, herinner ik me als de dag van gisteren. Een allesoverheersende paniek die tot diep in mijn wezen doordringt en die ik jarenlang met me mee zal dragen. Het is zo’n heftige angst dat ik het gevoel heb dat ik zal stikken. Ik heb nog nooit zoiets beangstigends meegemaakt; ik word overweldigd door zo’n heftige paniek dat ik denk dat ik het niet zal overleven. Het gevoel van acuut gevaar en onveiligheid is zo erg dat ik me intern afsluit voor alles wat er om me heen gebeurt. Die angst zou me niet meer loslaten.